

Lt mig bertta mera

S.Stolpe

January 15-16, 2009

Stolpe r en krumelur. En eldfngd polemiker, en oplitlig fabulator och en burdust naiv teolog. Hans liv sammanfll mer eller mindre med 1900-talet, fdd fem r efter dess ingng, dd fem r innan dess utgng. P sin tid en kulturpersonlighet, folkligt kr samt sedd ver axeln av eliten (man kan inte f allt hr i livet), kanske en smula frbisedd och underskattad av eftervrlden, eller mjligan alltfr uppmrksammat och uppskattad under sin krafts dagar. Vad han bjuder p i denna bok r gammal skpmat, spridda anteckningar och nedtecknade anekdoter uppfiskade av en entusiastisk frlggare med en viss nsa fr vad folk vill ha och kpa. Stolpe verkar inte vara ndbedd, kanske frespeglingen av en viss finansiell komensation oljar hjulen, eller ofrmgan att st emot smicker och pock, vilket r mnnskligt.

Vad vi finner hr r sm portrtt av samtida litterati och kulturfolk, som inleds smtt publikfriande med mte med Taube. Drtill profiler som Molander regissren och Frans G.Bengtsson essisten. Den intressantaste skildringen r dock av Bertil Malmberg den frsupne poeten, alltid lika vlkommen i det Stolpska hemmet. En mnnska som i sin eteriska initiativlshet och dragning t destruktiva frlustelser fascinerar den flitige prktige frfattaren, som i honom erkner en talang, sprdare men verlgsen sin egen. Malmberg sjlv anser sig bara vara ett instrument fr andra att spela p, just under umgnget med Stolpe r det Stolpe som omedvetet slr p hans strngar och intet frvnande finner den senare en upphjdhet i dennes lyrik som str i djup sympati med hans egen rttframma andlighet. Nr andra omsider tog ver lyran skulle musiken inte lngre behaga frfattaren lika mycket. Portrttet ger mersmak och som sdant frsvarar den sitt tryck. Mycket annat skissartat i denna bok frtjnar knappast samma investering i svrta. Hans smtt farsartade mte med Joyce och Samuel Beckett str av Stolpes ofrmga att hitta rtt namn p Joyces psykotiska dotter. Att kalla Lucia fr Helene borgar knappast fr trovrdigheten, ngon sanning ligger det vl i botten, men framstllningen r frvirrande.

Vad r det fr vrde i sdana hopklipp och vari ligger dess charm? Den senare frgan r lttast att besvara. En mnnskans vnskapskrets r henne dyr, och allt som rr dess natur, d.v.s. skvaller slukas girigt upp. De flesta vnskapskretsar r privata, knappt knda fr utomstende. Dock vissa kretsar njuta en strre allmnhets uppmrksamhet, och det privata skvallret upphjes till allmn egendom. Det ligger en extra fascination i detta att kunna ta del av vad som inte r alla tillgnliga. Rikedomen, kndisskapet, att beklda andras drmmar med innehll. En projicering av mikromytiska mtt.

January 19, 2009 **Ulf Persson:** *Prof.em, Chalmers U.of Tech., Göteborg Sweden* ulfp@chalmers.se